

DE RESERVE OFFICIER

Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren

SPECIAL: NATIONALE OPERATIES

NIEUW BESTUUR KVNRO

Op 29 oktober 2011 is tijdens de Algemene Vergadering een nieuw hoofdbestuur aangetreden.

Nieuw hoofdbestuur, vlnr August Heij (lid), Dick Hesse (vice-voorzitter), Hans Droppert (secretaris), Gert Dijk (voorzitter), Bert Haasjes (penningmeester), Henk Schimmel (lid) – foto R.F. Landsbergen. Niet op de foto: Coen Huson (lid).

- 3 Redactioneel
- 4 Brigades spil in nationale operaties
- 6 Occupy me!
- 8 Battlefield tour Austerlitz
- 10 Grondslagen nationale operaties
- 12 Toekomst van de reservist nationale operaties
- 13 Korps Nationale Reserve en nationale operaties
- 14 Frans leren bij het Vreemdelingenlegioen
- 15 Berichtenverkeer, verenigingsnieuws KVNRO

De Reserve Officier is het periodiek van de Koninklijke Vereniging Nederlandse Reserve-officieren – KVNRO.

Contactgegevens en informatie over de activiteiten van de KVNRO vindt u op www.kvnro.nl.

Redactie Reserve Officier

Lkol Corné Melissen
Maj Erik Klaver

Contact met de redactie via
ro-redactie@kvnro.nl

Auteursinstructie kan worden opgevraagd via bovenstaand e-mailadres. Kopij kan worden ingestuurd naar bovenstaand e-mailadres. Foto's en ander beeldmateriaal zijn altijd welkom, mits van hoge resolutie. De redactie behoudt zich het recht voor zonder opgave van redenen aangeboden kopij te weigeren, in te korten of aan te passen.

Layout en druk

Compact drukwerken n.v.
Postbus 2054
6201 CD Maastricht

REDACTIONEEL

Ruim een half jaar geleden vond u na een verlengde periode van windstilte weer een uitgave van de Reserve Officier op de deurmat. Drie maanden terug volgde het tweede nummer van dit jaar. Net op de valreep persen we er nog een derde uit, dit maal een uitgave nagenoeg geheel in het teken van nationale operaties. Nationale operaties of naptops in de acroniemrijke defensie-omgeving is een belangwekkende en groeiende markt voor het militair product. Juist nu de zoveelste broekriem aangehaald wordt, is het van belang niet te verworpen tot een sippe operationele muurbloem maar kortdaat beschikbare markten aan te boren. Voor reservisten is de herwaardering van nationale operaties geen slechte zaak. Er zijn per slot van rekening nog altijd meer mensen met appetite om in de regio aan de slag te gaan dan kandidaten voor een somtijds sociaal en economisch ontwrichtende uitzending van vier of zes maanden maanden in loodhoudende omstandigheden. Niettemin kent de terugloop in expeditie druk wel degelijk schaduwzijden. Minder uitzenden betekent minder backfill maar vooral minder uitzendingen van reservepersoneel en bijgevolg minder ervaringsopbouw in de kerncompetentie van het opereren in onvriendelijke omstandigheden.

Ongeacht de omvang van het defensiebudget en de operationele bezettingsgraad zijn wij vastbesloten ons aan onze zelfgekozen route-tijdtafel te houden.

Voor 2012 mag u rekenen op vier edities van de RO, telkenmale aan het eind van het kwartaal. De layout van deze nummers zal verder verbeterd worden en de inhoud zal van een deugdelijke kwaliteit zijn. Daar heeft u in het afgelopen jaar al een voorproefje van gekregen met inhoudelijke hoofdartikelen en nieuwe rubrieken, zoals Berichtenverkeer en Internationale Militaire Pers. Dit nummer komt daar Battlefieldtour bij. De RO wil vooral een blad van vandaag en morgen zijn, maar op een visuele manier snippers krijgsgeschiedenis voor het voetlicht brengen is daarbij onderhoudend en interessant. Wij blijven zoeken naar nieuwe, boeiende inhoud, bij voorkeur met een onverwachte invalshoek.

Hoewel de RO een magazine is voor alle leden van de KVNRO, zal er een prominente rol weggelegd zijn voor content voor en door actieve reserve-officieren (d.w.z. reservisten met een formele functie). Geheel in lijn met de tijdgeest zal ook een slag gemaakt worden naar de digitale werkelijkheid. Hiertoe zal de RO eveneens een extreme makeover ondergaan met een interactiemodaliteit die meer lijkt op die van de neven van November Romeo. Dit geschreven hebbende: wellicht is het een goed idee aansluiting te zoeken bij ons Twitter experiment. KVNROverwatch telde bij de laatste census een treurig negental volgelingen, misschien kunt u dat voor het volgende nummer veranderen in tenminste double-digit.

Een laatste woord over het thema van de onderhavige uitgave. Het kennisdomein nationale operaties blijkt bij nadere bestudering omvangrijker en weerbarstiger dan adequaat toegelicht kan worden in een enkel nummer. De volgende RO zal dan ook de meer exotische nationale operaties onderwerpen belichten. Dit landschap omvat ondermeer de bijzondere eenheden en het paradoxale fenomeen van nationale operaties overzee. De redactie wenst u het beste voor 2012!

De Redactie

BRIGADES SPIL IN NATIONALE OPERATIES

Nu de Regionaal Militaire Commando's Noord, West en Zuid zijn opgeheven, wordt de inzet van militairen bij binnenlandse calamiteiten voortaan gecoördineerd vanuit de 3 brigades van de landmacht.

Bijkomstig voordeel is dat die hoofdzakelijk ook zelf de militairen leveren. Ook vormen de brigades nu het eerste aanspreekpunt voor alle burgers met vragen over militaire bedrijvigheid in de regio, zoals oefeningen. Naast de taken van de Regionaal Militaire Commando's (RMC's) zijn ook de commandanten met enkele staffunctionarissen en bataljons van het Korps Nationale Reserve ingelijfd bij de brigades.

De regio's zijn als volgt verdeeld over de brigades:

- 43 Gemechaniseerde Brigade in Havelte heeft de provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Flevoland als gezagsgebied overgenomen van RMC Noord;
- 11 Luchtmobiele Brigade in Schaarsbergen heeft de provincies Utrecht en Noord- en Zuid-Holland overgenomen van RMC West;
- 13 Gemechaniseerde Brigade in Oirschot heeft de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg overgenomen van RMC Zuid.

De RMC's hadden ruim 15 jaar de zorg over landmachtlocaties en faciliteiten. Deze taak is nu verdeeld over meerdere onderdelen. Niet alleen de 3 brigades, maar ook het Operationeel Ondersteuningscommando Land en het Opleidings- en Trainingscommando krijgen elk verschillende kazernes en terreinen onder hun hoede. Ze maken afspraken met facilitaire dienstverleners van het Commando DienstenCentra van Defensie en zien toe op een juist gebruik van de gebouwen en terreinen.

Het facilitaire personeel en het bewakings- en beveiligingspersoneel van de RMC's waren al eerder overgegaan naar het Commando DienstenCentra.

11 Luchtmobiele Brigade

11 Luchtmobiele Brigade is uniek binnen de landmacht vanwege de nauwe samenwerking met het Defensie Helikopter Commando (DHC). Bij samenwerking wordt gesproken over 11 Air Manoeuvre Brigade (AMB). De samenwerking met het DHC maakt wereldwijde inzetbaarheid van de brigade binnen 20 dagen mogelijk. Kleinere eenheden, zoals een infanteriebataljon met helikopters, zijn al binnen 7 dagen inzetbaar. 11 AMB kan onder de meest uiteenlopende omstandigheden optreden. Van vredesmissies, terrorismebestrijding en andere gewapende conflicten in het hoogste geweldsspectrum tot rampenbestrijding. 11 AMB kan alle vormen van air manoeuvre, het geïntegreerd optreden van grond- en helikoptereenheden, uitvoeren. Bij air assault zijn alle mogelijke betrokkenen, zoals gevechts- en transporthelikopters, continu bij een operatie betrokken. Wanneer de Apache-gevechtshelikopters de hoofdrol hebben, wordt gesproken over air mechanised. Bij airmobile en airborne verzorgen helikopters alleen het vervoer van de militairen van en naar een operatiegebied. In het geval van airborne wordt ook gebruik gemaakt van parachutes.

Traditie 7 december

Air assault optreden is de meest complexe vorm van air manoeuvre en de specialiteit van de luchtmobiele brigade. De brigadenaam wordt daarom ook geregeld voorzien van de afkorting AASLT. Dit geldt ook voor '7 december', wat verwijst naar de oprichtingsdatum van de reeds opgeheven Eerste Divisie, waarvan de brigade de traditie voortzet.

Om de infanteristen van 11 Luchtmobiele Brigade goed te laten samenwerken met het DHC, moet al het personeel de speciale luchtmobiele opleiding hebben gevolgd. Ook vinden continu gezamenlijke oefeningen plaats. Het halen van de opleiding levert de rode baret op, het internationale herkenningsteken van luchtmobiele eenheden.

11 Luchtmobiele Brigade (11 LMB) heeft in totaal zo'n 4500 medewerkers op de de Oranjekazerne in Schaarsbergen en de Johan Willem Frisokazerne in Assen als hoofdlocaties.

Natops bij de brigade

Sinds 1 juli 2011 is de brigade tevens het eerste aanspreekpunt voor burgers en civiele instanties bij crisissituaties in de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland.

Verantwoordelijk voor nationale operaties bij de brigade is luitenant-kolonel Geert Nouwens. Voorheen was Nouwens werkzaam bij de staf CLAS als Hoofd Bureau Nationale Operaties. Nouwens is infanterist van huis uit en begon zijn loopbaan in 1977 aan het toenmalige Opleidingscentrum speciale diensten (OCOSD). Hij vervulde tal van functies bij zowel pantserinfanterie als luchtmobiel, maar heeft door scholing in binnen- en buitenland een specifieke deskundigheid op het gebied van psychologische operaties (psyops),

effects coordination and targeting ontwikkeld. Nouwens is twee maal uitgezonden, laatstelijk in 2003 als hoofd Psychological Operations op het ISAF hoofdkwartier in Kabul.

Nouwens' Bureau NATOPS omvat een burgermedewerker, een kapitein Host Nation Support, 10 officieren veiligheidsregio (OVR) en 95 reserve-officieren.

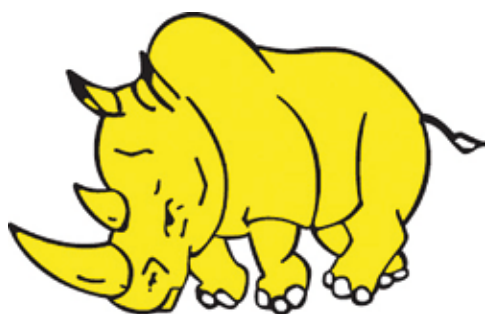
Groeimarkt natops

Nouwens refereert aan nationale operaties als de derde hoofdtaak en ziet deze nu de expeditionaire activiteiten van Defensie teruglopen als de "groeimarkt" voor defensie. Meer en meer is Defensie veeleer een structurele partner geworden dan de "lender of last resort" in het verleden.

Met het aantreden van Nouwens lijken er een interessant kansbeeld te ontstaan voor de Natres bataljons. Hoewel Nouwens beducht is voor mission creep (het stilaan en onbedoeld wijzigen van de doelstelling) worden delen van de bataljons al oefenend ingezet als de facto stafwachtpeloton. Nouwens' positie wijkt in zoverre af van zijn collega's bij de Mechbrigs dat 11 LMB niet gelegerd is in haar gezagsgebied. Toch is hij van mening dat de samenvoeging van brigadestaf en RMC ook hier goed zal uitpakken. Het biedt de brigade de mogelijkheid de rode baret vaker zichtbaar te krijgen voor het publiek terwijl met name het reserve-personeel kan profiteren van het brede activiteiten-spectrum van de elfde brigade. Gevraagd naar de toegevoegde waarde van Defensie in de koude fase (nog voor dat sprake is van ramp of crisis) noemt Nouwens opleiden & trainen, netcentrisch werken en commandovoering. Ook beschikt Defensie over logistieke processen om voortzetting te garanderen. Inmiddels hebben de bij Natops betrokken reservisten van 11 LMB onlangs kennis kunnen maken met de nieuwe baas, waarover meer elders in deze uitgave.

13 en 43 Gemechaniseerde Brigade

Zowel 13 als 43 Gemechaniseerde Brigade (Mechbrig) zijn dankzij hun voertuigen, al dan niet gepantserd, over grotere afstanden snel inzetbaar voor uiteenlopende taken. Of het nu gaat om gevechtsoperaties, vredesoperaties, nationale steunverlening of ceremoniële taken: de brigades leveren overal ter wereld professionals voor vrede en veiligheid. Per 1 juli 2011 is de 13 Mechbrig het eerste aanpreekpunt voor burgers en civiele instanties bij crisissituaties in de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg terwijl 43 Mechbrig een identieke rol vervult in de provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Flevoland en Gelderland.

De brigades zijn met ongeveer 6.000 medewerkers een van de grootste werkgevers in respectievelijk het Zuiden en Noorden des lands. De kern van beide eenheden wordt gevormd door verschillende pantservoertuigen, zoals het verkenningsvoer-

tuig Fennek en het rijdende geschut Pantserhouwitser. Met de beschikbare zware wapens kan de brigade in het hoogste geweldsspectrum opereren. De YPR, die decennia succesvol dienst heeft gedaan, maakt plaats voor verschillende versies van de met een 35 mm snelvuurkanon uitgeruste CV90. Het eerste bataljon is inmiddels uitgerust met dit hypermoderne voertuig. De meeste eenheden van de 43 Mechbrig zijn gelegerd op de Johannes Postkazerne bij Havelte in Drenthe. De hoofdlocatie van 13 Mechbrig is de generaal-majoor De Ruyter van Steveninckkazerne in Oirschot.

Proactief in de koude fase

Hoofd bureau Natops bij 43 Mechbrig is luitenant-kolonel Ernest Wiersma. In samenwerking met Regionaal Militair Commandant, tevens plaatsvervangend brigadecommandant, kolonel Erik de Landmeter, runt hij negen officieren veiligheidsregio en 87 reservisten. Wiersma benadrukt dat zijn officieren OVR afkomstig zijn uit alle krijgsmachtdelen en bijgevolg kennis dragen van wat er krijgsmachtbreed aan capaciteiten voorhanden is. Wiersma begon zijn carrière bij het Korps Commandotroepen waar hij in 1983 als best man zijn groene baret haalde. Na een tussenstop van enkele jaren bij het Korps Mariniers waar Wiersma ondermeer de loodzware opleiding tot kikvorsman volgde, keerde hij terug in de schoot van het krijgsmachtdeel waar hij ooit begon.

Na z'n officiersopleiding aan de KMA laveerde Wiersma tussen speciale operaties (specops) op diverse plaatsen in de wereld met z'n stamonderdeel en nationale operaties in vooral het Noorden van het land. Wiersma kent zijn reservecomponent dan ook al van oefeningen, inzet en met name de langdurige Host Nation Support operaties in de Eemshaven. Wiersma die naast de groene ook de rode baret bemachtigde was stafofficier specops bij CLAS en haalde in z'n vrije tijd een Master's (Crisis and Disastermanagement). Hoewel Defensie al meer dan voorheen een structurele partner voor crisisbeheersing en rampenbestrijding is, breekt Wiersma een lans voor een proactieve rol in de koude fase en tracht hij ook zijn personeel voor nationale operaties (waaronder veel reservisten) zoveel mogelijk te integreren met de relevante civiele instanties.

Voor het reserve-personeel lijkt de inbedding in de brigades amper upside te bieden. De toenemende beweging richting civiele actoren, het bredere scala aan oefenopties en de inbedding in de staande organisatie kunnen professionaliteit, relevantie en draagvlak alleen maar ten goede komen. Ook de Krijgsmacht ontkomt niet aan cycli van Schumpeteriaanse creative destruction. Zowel Nouwens als Wiersma geven aan dat er in weerswil van bezuinigingen en verlaagde overzeese presentie nieuwe werkterreinen en dito kansen opdoemen. Soms is de markt dicht bij huis.

MILITAIRE BIJSTAND BIJ OPENBARE ORDEVRAAGSTUKKEN - OCCUPY ME!

Door: Maj (R) Chris van Duuren

Kerstmis nadert en daarmee gaan de gedachten weer uit naar de mensen om de hoek en elders op onze aardbol die het een stuk minder hebben dan "Henk en Ingrid". Na de kerst volgt dan al gauw de jaarwisseling en dat zet ons aan tot een terugblik naar een greep uit wat ons in het voorliggende jaar zoal "occupeerde".

Arabische Lente

Nadat rond Kerstmis 2010 de 26-jarige Tunesische student Mohammed Bouazizi zichzelf uit onvrede met de hoge voedselprijzen en de corruptie in brand stak, braken in Tunesië protesten uit die op 14 januari tot de Jasmijnrevolutie leidde. Het leger bleek niet bereid op de bevolking te schieten en dus vluchtte president Ali met 223 doden op de teller het land uit.

De sociale media deden hun werk, en zo was even later Egypte aan de beurt met het met tentjes 'geoccupeerde' Tahrirplein in Cairo als centre of gravity (COG). President Moebarak telde zijn zegeningen en droeg zo op 25 februari, met 875 doden op zijn teller, de macht over aan het leger.

Intussen was ook Libië aan de beurt. Met Kolonel Kadhafi aan het roer was het inzetten van het leger appeltje eitje. Dit kwam hem echter nationaal en internationaal op felle weerstand te staan. De bevolking kwam steeds verder in opstand en toonde daarbij een materieellogistieke inventiviteit waar het gemiddelde DMO project nooit tegenop zou kunnen boksen.

De VN Veiligheidsraad nam op 18 maart een resolutie aan die militair ingrijpen mogelijk maakte, en een internationale "coalition of the willing and the able", korte tijd later gevolgd door de NAVO voegde hierop de daad bij het woord. Circa 30.000 doden verder komt Kadhafi op 20 oktober door toedoen van zijn eigen "Golden Gun" om het leven en is het nu aan de nationale transitieraad (NTC) om een "normale" situatie in het land te bewerkstelligen. Een goede tweede plaats qua dodenaantal (4.300) en betrokkenheid van het leger daarbij is tot slot: Syrië. Eenheden van het Syrische leger vallen sinds 26 januari eigen steden aan en schieten op de betogers.

Binnen het leger is het men daar overigens met elkaar over oneens, wat ook tot botsingen van legereenheden onderling leidt. Overlopers vormen sinds september zelfs het "Vrije Syrische leger".

Ondertussen in het Westen...

... speelde er het een en ander van financieel-economische aard.

In Spanje vormden "Indignados" uit onvrede met het kapitalisme, de economische situatie en de inheligheid van banken en beleggers de "15 mei beweging". In de Verenigde Staten organiseert de Canadese Adbustersstichting op 17 september een demonstratie die naar goed voorbeeld van de tentjes en protesten op het Tahrirplein sindsdien als "Occupy Wall Street (OWS)" door het leven gaat, en in Griekenland sleept de Eurocrisis zich voort.

Meerdere OWS-achtige demonstraties volgden in de VS. Het harde politie-optreden daarbij kreeg met de "Arabische

Lente" in gedachten de nodige internationale aandacht, wat weer leidde tot vergelijkbare protesten over de hele wereld.

Wat betekent dat voor ons in Nederland?

Het is interessant om na te gaan hoe bovenstaande gebeurtenissen zich vertalen naar Nederland en de Nederlandse reserveofficier?

Op 15 oktober waren er demonstraties en manifestaties in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht, al gauw gevolgd door zo'n 26 andere Nederlandse gemeenten.

De 'derde hoofdtaak' van Defensie is: de overheid ondersteunen bij rechtshandhaving, rampenbestrijding, en humanitaire hulp, nationaal en internationaal (Rijksoverheid.nl, 2011)ⁱ.

Stel: het Nederlandse civiel bevoegd gezag vraagt Defensie op enig moment daadwerkelijk om ondersteuning bij openbare ordeproblemen in Nederland. Dit heet dan: militaire bijstand.

Onder militaire bijstand wordt verstaan: de door bestuurlijke of justitiële autoriteiten aangevraagde hulpverlening door de krijgsmacht ter handhaving van de openbare orde of strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, evenals de hulpverlening door de krijgsmacht in geval van een ramp of zwaar ongeval of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan (Ministeries van BZK en Defensie, 2007)ⁱⁱ.

Militaire bijstand op grond van de Politiewet 1993 kent een getrapte systematiek: de politie moet eerst zelf kwalitatief of kwantitatief landelijk "uitgeput" zijn. Met andere woorden: zij moet landelijk door haar beschikbare capaciteit heen zijn, pas dan kan een beroep op de krijgsmacht gedaan worden.

Sinds de departementale herindeling van 14 oktober 2010 bepaalt de minister van Veiligheid en Justitie dan, na overleg met de minister van Defensie, of de gevraagde militaire bijstand wordt verleend.

Die militaire bijstand vindt thans alleen in bijzondere gevallen plaats en wordt a priori door de Koninklijke Marechaussee (Kmar), als politie met een militaire status geleverd. Als de Kmar niet in de gevraagde bijstand kan voorzien, dan komen de andere krijgsmachtdelen in beeld om de gevraagde bijstand te leveren. De inzet van bijzondere bijstandseenheden (BBE'n) en het staatsnoodrecht laat ik hier overigens even buiten beschouwing.

De hamvraag...

De hamvraag is nu: zou het met medewerking van de Krijgsmacht in Nederland ooit tot Arabische toestanden kunnen komen? Het antwoord is mijns inziens: Neen.

Militaire bijstand is in essentie een kwestie van: Willen, Kunnen en Mogen. De minister van Defensie zal een verzoek om militaire bijstand toetsen op grond van zijn verantwoordelijkheden als beheerder van de KMar en als werkgever. De toetsingscriteria betreffen de beschikbaarheid van de gevraagde capaciteit, de veiligheid van het defensiepersoneel, de vereiste wettelijke bevoegdheden en benodigde instructies, zoals de ambtsinstructie bij inzet op grond van de Politiewet 1993, het benodigde materieel, waaronder eventueel wapenning, voor de uitvoering van de gevraagde werkzaamheden. Daarnaast wordt bezien wat het publieke effect is van de inzet van militairen en wordt vastgesteld welke organisatie aansprakelijk is indien onverhoopt schade ontstaat (ministeries van VenJ en Defensie, 2011)ⁱⁱⁱ.

De minister van Defensie zal op basis hiervan overwegen of hij een voorgestelde militaire inzet moreel en politiek wel wil. Wat overigens ook voor zijn ambtsgenoot van VenJ geldt. Nederland is immers een beschaafd land, en een beschaafd land zet zijn krijgsmacht bij voorkeur niet tegen de eigen burgers in, zo is de gedachte.

Dan kan het zo zijn dat een inzet technisch niet mogelijk is en dus niet kan. Bij voorbeeld omdat bepaalde capaciteiten al elders ingezet zijn, tijdelijk of duurzaam niet beschikbaar of niet voor het specifieke inzetdoel in de gegeven omstandigheden geschikt zijn.

Ook kan het zijn dat de gewenste inzet simpelweg niet mag. Bij voorbeeld omdat dit een schending van het internationaal recht zou kunnen betekenen. Want: een beschaafd land houdt zich aan het internationaal recht. Zelfs als de inzet van de krijgsmacht reeds gaande is en de toestand zich onverhoopt in "Arabische richting" ontwikkelt, is er geen nood aan de man. De actiecentra van staf CLAS en de betrokken brigades en reserveofficieren en BOT-officieren bij de betrokken regio's, alsmede reserveofficieren te velde volgen de militaire inzet nauwgezet.

De regionaal militair commandant, tevens commandant militaire middelen (CMM) is daarbij als "red card holder" bevoegd de militaire inzet te annuleren, onderbreken, bevriezen, of beëindigen. Hij laat zich daarin door zijn Natops-reservisten en BOT-ers adviseren.

Verder is de doorsnee Nederlandse (reserve-)militair door diens regelmatige training en inzet voor de 'derde hoofdtak' dermate maatschappelijk betrokken geraakt dat die om ethisch-morele redenen, in de geest van de bepalingen omtrent het niet hoeven op te volgen van onredelijke bevelen dergelijke bevelen resoluut zal weigeren.

Naast redenen aan de zijde van Defensie gelegen zijn er ook sociaal-maatschappelijke en staatsinrichtingstechnische redenen die Arabische toestanden in Nederland in de weg staan. In Nederland kennen wij geen dictator à la Kadhafi, die op basis van eenhoofdige, absolute (doorzettings-)macht tegen beter weten van de hele natie in beslist.

Brede afweging van belangen

In tegendeel zelfs: Nederlandse crisisbesluitvorming bij situaties van meer dan plaatselijke betekenis is een zaak van brede afweging van diverse belangen door meerdere gezagsdragers, met allen primair het maatschappelijke belang voorop.

De beheersing van de openbare orde is in Nederland bovendien decentraal georganiseerd: de eerstverantwoordelijken zijn de 418 burgemeesters die ons land telt.

Voorbeelden uit de praktijk zijn gebiedsgebonden politiezorg en uit de verzorgingsstaat voortvloeiende buurtprojecten ter bestrijding van jeugdwerkloosheid en overlastgevend criminaliteit. De (regio)burgemeester gaat er zo lang mogelijk over en wordt vooral via instrumentarium op basis van de gemeentewet en de wet Veiligheidsregio's daartoe in staat gesteld. De (regio)burgemeester kent naar de maatschappij toe bovendien verschillende rollen, zoals die van boegbeeld en burgervader, die mits deze daar op een juiste wijze uitvoering aan geeft, een temperende uitwerking hebben.

Binnenlandse problemen zoals armoede, bezuinigingen, werkloosheid, sociaal-economische uitsluiting in termen van gelijke kansen en gelijke rechten in alle bevolkingslagen en etnische tegenstellingen hebben in Nederland ook niet het formaat die ze elders wel hebben (Engbertsen, 2011)^{iv}.

Nederland kent evenwel een eigen verleden met naar eigen schaalgrootte vertaalde meerdaagse wijkgebonden openbare orde problemen. Voorbeelden daarvan zijn de Mirorellen in Enschede in 1996, de rellen in de Graafse wijk van Den Bosch in 2000 en 2005, en de rellen in het Utrechtse Ondiep in 2007 (Adang, 2011)^v

Met een frequentie van grofweg eens per 5 jaar en de toenemende bekendheid van het civiel bevoegd gezag met de mogelijkheden van militaire bijstand, is het mijns inziens niet ondenkbaar dat het bij dergelijke gebeurtenissen tot verzoeken om militaire bijstand komt.

De reserveofficier in het Natops-domein bereidt zich daar (onder andere op basis van de SAOT-R deel 3) op voor, Ik vertrouw erop, dat hij in het bovenstaande ook een aantal belangrijke notities voor in zijn 'boekje pienter' vindt.

Noten:

- i. Rijksoverheid (<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/internationale-vrede-en-veiligheid/vraag-en-antwoord/wat-doet-het-nederlandse-leger.html>)
- ii. Ministeries van BZK en Defensie (2007). Militaire bijstand op grond van de Politiewet 1993. In: Catalogus Civiel-militaire samenwerking. 23. Den Haag: eigen uitgave.
- iii. Ministeries van VenJ en Defensie (2011). Kamerstuk 33000X nr. 6. Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie voor het jaar 2012. Geraadpleegd op 11 november 2011 via http://www.europa-nu.nl/id/vitokbpgbzy5/brief_regering_toetsingskader_militaire
- iv. Engbertsen, G. (2011). Stedelijke rellen als maatschappelijke splijtstof. In: magazine nationale veiligheid en crisisbeheersing editie oktober 2011. 26-27. Den Haag: Ministerie van VenJ.
- v. Adang, O. (2011). Kan het ook in Nederland gebeuren? In: magazine nationale veiligheid en crisisbeheersing. Editie Oktober 2011. 28-29. Den Haag: Ministerie van VenJ.

De slag bij Austerlitz

Op 2 december 1805 vond bij het stadje Austerlitz in Moravië de Drie Keizerslag plaats. Dit was het culmineerpunt van een succesvolle veldtocht van Napoleon, die in oktober startte met de slag bij Wertingen en Ulm en die een voorlopig hoogtepunt kende met de Franse bezetting van Wenen.

De Grande Armée van keizer Napoleon nam het bij Austerlitz voor de laatste maal op tegen het coalitieleger van de Russische tsaar Alexander I en keizer Franz I van Oostenrijk. Napoleon wist zijn tegenstanders ervan te overtuigen, dat zijn leger verzwakt was en dat het op het punt van terugtrekken stond. Tsaar Alexander, jong en militair onervaren, wilde op het slagveld de degenen kruisen met de door hem verachte Bonaparte en hem verslaan, zodat het machts-evenwicht in Europa hersteld zou worden.

Hij schoof de adviezen van zijn opperbevelhebber, maarschalk Koetoezov, terzijde. Die wilde terugtrekken, zodat de Franse aanvoerlijnen te lang werden en Napoleon zijn achtervolging van het Russische leger zou moeten opgeven. Dit was het scenario dat Napoleon het meest vreesde, Austerlitz zag hij als laatste kans in deze campagne om de coalitie te verslaan.

De tsaar luisterde echter naar zijn jonge en onervaren entourage, die hem vertelde wat hij wilde horen. Hij koos voor de aanval. De hoofdmacht van het coalitieleger daalde in de vroege ochtend van het beheersende terreindeel het Pratzenplateau af en marcheerde een ongekende nederlaag tegemoet. De Fransen voerden een massale flankaanval uit en Napoleon behaalde zijn grootste overwinning ooit.

'Het mechanisme van de oorlog is als het mechanisme van een klok. Onderdelen blijven lijdzaam en roerloos stil staan, tot ze onvermijdelijk in beweging komen. Een eenmaal ingezette beweging is onstuitbaar en moet tot het einde volbracht worden. Sommige wielletjes gieren op hun assen, hun tandjes haken in elkaar, de draaiende katrollen sissen door hun snelheid. Het wielletje ernaast staat roerloos stil, alsof het nog honderden jaren zo roerloos zal blijven stilstaan. Maar als het moment daar is, haakt de hefboom zich vast. Het wielletje begint ratelend te draaien en komt in een beweging, waarvan het resultaat en het doel onbegrijpelijk voor hem zijn.'

Bij een klok leiden de ingewikkelde bewegingen van de talloze verschillende wieltes en krollen, tot de langzame en gelijkmatige voortbeweging van de wijzers die de tijd aanduiden. Het resultaat van al die ingewikkelde menselijke bewegingen van de duizenden Russen en Fransen – al hun hartstocht, wensen, spijt, vernedering en lijden, hun vlagen van trots, van angst en van geestdrift – was alleen de nederlaag in de Slag bij Austerlitz. De zogenoemde Drie Keizerslag, ofwel de langzame beweging van de wereldhistorische wijzers op de wijzerplaat van de geschiedenis' (Uit: Oorlog en Vrede - Lev Tolstoj, 1869).

Battlefieldtour Austerlitz

Het slagveld van Austerlitz (Slavkov u Brna in het Tsjechisch), dat ten zuidoosten van het Tsjechische Brno ligt, is nog bijna helemaal intact. Het leent zich uitstekend voor een battlefieldtour. Alle belangrijke punten zijn gemarkeerd en er is een bewijzerde auto/fietsroute. Voor de wandelaars is er zelfs een wandelroute uitgezet. De beste dag om Austerlitz te bezoeken is de eerste zaterdag na 2 december. Dan zijn er op diverse plekken activiteiten om de verjaardag van de veldslag kracht bij te zetten: vlooienmarkten voor militaria, een braderie in Slavkov en als hoogtepunt de reenactment bij Tvarožna. Honderden liefhebbers van de krijgshistorie hijsen zich in een uniform, pakken hun musket of sabel en spelen te voet of te paard een aantal krijgshandelingen na. De zes tot zeven stukken artillerie maken met hun gedreun het plaatje compleet. Net als de tamboers, trompetters en vaandeldragers. Dit evenement trekt duizenden belangstellenden, vooral lokale Tsjechen, maar je kunt er ook veel Frans horen. Kraampjes met militaria, miniatuurmodellen, Glühwein, braadworst en zuurkool omlijsten het wapengekletter.

Een goede voorbereiding op een bezoek aan Austerlitz vergroot het plezier ervan. Voor een heldere en complete krijgshistorische analyse van de campagne die begon met de Slag om Ulm en die eindigde in de Slag bij Austerlitz is Austerlitz, Napoleon and the Eagles of Europe uit 2005 van Ian Castle een aanrader (ISBN 1-84415-171-9). In de letterie is deze slag natuurlijk onvergetelijk en krijgshistorisch juist, vereeuwigd in Lev Tolstoj's magnum opus Oorlog en Vrede. Meer informatie op www.austerlitz.org.

NATIONALE OPERATIES – GRONDSLAGEN

De nationale veiligheid is in het geding als vitale belangen van de Nederlandse Staat dan wel de samenleving zodanig worden bedreigd dat sprake is van maatschappelijke ontwrichting of de dreiging daarvan. Het is de taak van de overheid deze nationale veiligheid te verzekeren en te bevorderen.

Dat vereist onder meer dat de overheid rampen en crises probeert te voorkomen en dat zij tijdig en adequaat optreedt als zich toch een crisis voordoet. Een ramp is een (doorgaans eenmalige) ernstige verstoring van de openbare veiligheid. Bij een crisis gaat het meestal niet om één gebeurtenis, maar om een serie gebeurtenissen (soms in de tijd gespreid). Veel meer dan bij een ramp zal er sprake zijn van belangentegenstellingen, die kunnen leiden tot conflictsituaties. De verschillen tussen ramp en crisis leiden ertoe dat we spreken van rampenbestrijding en crisisbeheersing. De krijgsmacht beschikt over specialistische kennis en capaciteiten waarmee hoogwaardige ondersteuning aan het civiele bestuur in Nederland kan worden geleverd. De samenleving verwacht van Defensie, dat zij er staat wanneer dat nodig is.

Hoofdtak

Het ondersteunen van civiele autoriteiten, waarop nationale operaties veelal zijn gericht, is één van de hoofdtaken van de Krijgsmacht. Mede door de veelvuldige inzet in crisishaarden in het buitenland beschikt Defensie over mensen, middelen en ervaringen die ook voor nationale inzet zeer relevant zijn. Binnen Defensie wordt onder nationale operaties verstaan:

- het beveiligen van het Nederlandse grondgebied;
- beveiligen op de grond;
- het verlenen van gastlandsteun;
- de logistieke ondersteuning van expeditionair optreden;
- explosievenopruiming;
- militaire bijstand:
 - ingeval van een ramp of de vrees voor het ontstaan daarvan;
 - handhaving van de openbare orde;
 - strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde;
 - bijzondere militaire bijstand;
- militaire steunverlening in het openbaar belang.

Civiel-militaire samenwerking

Op 3 maart 2005 ondertekenden de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Justitie en Defensie het convenant civiel-militaire bestuursafspraken (CMBA). Het CMBA-convenant betekende een koerswijziging voor de derde hoofdtak van het Ministerie van Defensie. Defensie ontwikkelde zich van een last-resort vangnet, tot een structurele veiligheidspartner van de civiele instanties. In 2006 volgde een aanvullend pakket aan samenwerkingsovereenkomsten over de inzet van specialistische defensiecapaciteiten, vastgelegd in bestuursafspraken over de intensivering van de civiel-militaire samenwerking (ICMS). Ten opzichte van het CMBA neemt de gegarandeerde ondersteuning van de krijgsmacht toe van 3.000 tot circa 4.600 militairen. Deze uitbreiding bestaat uit een specialistische aanvulling op andere al bestaande vormen van samenwerking zoals Kustwacht en bijzondere bijstand. Bij elkaar opgeteld stelt het Ministerie van Defensie op rotatiebasis meer dan 25% van haar militaire capaciteit beschikbaar voor haar rol als veiligheidspartner. De grootste verandering is echter dat de afspraken een bindend karakter hebben. Hierdoor kunnen de civiele autoriteiten snel en zonder tijdrovend overleg, beschikken over de

benodigde specialistische militaire steun en bijstand.

Nationale crisisorganisatie

Ieder bij een crisis betrokken departement activeert een eigen Departementaal Crisiscentrum (DCC), waar het Departementaal Beleids Team (DBT) vergadert. Indien een crisis zich uitstrekt over meerdere departementen wordt coördinatie in beginsel verzorgd door het Nationaal Crisiscentrum (NCC). Het NCC is permanent ondergebracht bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VenJ). Hier zetelt, na activering, de Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCB). In de aanloopfase van een (dreigende) crisis, waarbij mogelijk beleidsterreinen of belangen van andere ministeries zijn betrokken, komt op initiatief van VenJ, of op verzoek van een ander departement, het Ambtelijk Crisisoverleg (ACO) bijeen op het NCC. Het ACO is een ambtelijk adviesorgaan waarin voor het Ministerie van Defensie in de regel J3/Hoofd Nationale Operaties en de directeur Juridische Zaken (DJZ) deelnemen. Het advies van het ACO wordt voor besluitvorming voorgelegd aan de Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCB). Het ICCB informeert waar noodzakelijk de Raad van State en de Staten-Generaal al naar gelang de ontwikkelingen. De door het ICCB genomen besluiten worden indien nodig ter politieke goedkeuring voorgelegd aan de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCB) die in de meest uitgebreide variant voorgezeten wordt door de Minister-President.

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding

De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) heeft als taak het risico van terroristische aanslagen in Nederland zoveel mogelijk te verkleinen en coördineert de diverse betrokken instanties. Politieke afstemming heeft plaats in de Raad voor de Nationale Veiligheid (RNV). De RNV staat onder leiding van de Minister-President. In de Raad overleggen de betrokken bewindspersonen op het terrein van terrorismebestrijding en inlichtingen- en veiligheidsdiensten met elkaar. Het Gezamenlijk Comité Terrorismebestrijding (GCT) bereidt het overleg voor. In de GCT zijn de bij terrorismebestrijding betrokken ministeries en overheidsdiensten vertegenwoordigd, voor Defensie zijn dat de Militaire Inlichtingen en Veiligheidsdienst, DJZ en Koninklijke Marechaussee. Bij een terroristische dreiging zal veelal sprake zijn van een top-down opschaling van Rijksniveau naar het niveau van de veiligheidsregio. Bij gevolgbestrijding na een aanslag wordt bottom-up opgeschaald via de Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure (GRIP).

Operationele coördinatie

Het Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC) coördineert namens BZK de operationele inspanningen (van Brandweer, Politie en Geneeskundige Hulpverlening) zowel in de voorbereidingsfase als in de responsfase van een crisis. De personele vulling is primair afkomstig van het ministerie van VenJ, brandweer, politie, GHOR en defensie.

Veiligheidsregio's

Nederland kent 25 veiligheidsregio's. Een veiligheidsregio is een gebied waarin verschillende diensten en besturen samenwerken op het gebied van: rampenbestrijding, crisisbeheersing en openbare orde en veiligheid. Het bestuur van de veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten binnen

de veiligheidsregio. Als een ramp of crisis een gemeente overstijgt, kan de voorzitter van de veiligheidsregio een Regionaal Beleidsteam (RBT) instellen. Het RBT is belast met de bestuurlijke coördinatie. De voorzitter van het RBT stuurt de regionaal operationeel leider aan, die op zijn beurt het Regionaal Operationeel Team (ROT) leidt. In het ROT zitten de leidinggevendenden van betrokken hulpverleningsdiensten.

Samenwerking met de politie

De Wet veiligheidsregio's regelt, dat de 25 veiligheidsregio's samenvallen met de 25 politieregio's. Dit om de samenwerking tussen veiligheidsregio en politie makkelijker te maken. Het wetsvoorstel voor de nieuwe Politiewet betekent het einde van het regionale politiebestedel. Er ontstaan tien territoriale eenheden. Minister Opstelten van Veiligheid en Justitie heeft aangekondigd, dat de 25 veiligheidsregio's voorlopig ongewijzigd blijven. Hij vindt het belangrijk, dat de veiligheidsregio's nu rustig de kans krijgen tot ontwikkeling te komen. De Wet veiligheidsregio's is immers pas 1 januari 2011 van kracht geworden. De samenwerking met de politie is onderwerp van discussie en zal op een logische en werkbare manier worden ingericht, bijvoorbeeld op politiedistrictsniveau.

Defensie

Bestuursstaf

De Bestuursstaf ondersteunt de bewindslieden (de Minister en de Staatssecretaris) bij de besturing van de organisatie en adviseert hen als lid van het kabinet. De Secretaris-Generaal (SG) is de hoogste ambtenaar van het ministerie en geeft leiding aan de Bestuursstaf. Onderdeel van de Bestuursstaf is de Defensiestaf. De Defensiestaf is belast met de zorg voor de beleidsadviezing over militaire aspecten van operationele aangelegenheden en de coördinatie hiervan. Voor wat betreft de derde hoofdtaak gaat het niet alleen om operaties in het kader van militaire bijstand en steunverlening, maar ook om Host Nation Support (HNS) en Noodhulp. De operaties staan onder eenhoofdige leiding van de Commandant der Strijdkrachten (CDS).

Directie operaties

Nationale operaties vormen het primaire aandachtsgebied van de Directie Operaties (DOPS), die is ingericht conform de functionele NAVO (J)-structuur. Onderdeel van de DOPS is het Defensie Operatie Centrum (DOC). Het DOC is 24/7 bezet door een dienstploeg van drie personen. Het DOC verwerkt conform de "Standard Operating Procedures" de initiële berichtgeving bij een calamiteit. Indien nodig kan het DOC worden versterkt met de 'reserve dienstploeg'. DOPS stuurt het operationele niveau aan, informeert het politiek-militaire niveau en coördineert de afstemming van alle acties bij de calamiteit of het ongeval. Daartoe kan het Calamiteiten Actieteam (CAT) worden geformeerd door personeel van DOPS. Het Departementaal Beleidsteam (DBT) is verantwoordelijk voor de politieke kant van de crisis.

Operationele commando's

De operationele commando's (OPCO's) richten zich op het primaire proces (inzet van eenheden) van Defensie. Zij zijn verantwoordelijk voor het formeren en gereed stellen van eenheden en personen. De sectie nationale operaties is zowel bij het Commando Zeestrijdkrachten (CZSK), als bij het Commando Luchstrijdkrachten (CLSK) en het Commando Landstrijdkrachten (CLAS) onderdeel van de respectievelijke Directies Operaties. Voor het CZSK geldt dat het onderdeel is van de sectie N3 Operaties, dat zich bevindt binnen het Maritiem Situatie Centrum (MSC). Bij het CLSK is de sectie nationale operaties onderdeel van de sectie A3 Operaties, dat onderdeel is van het Operatie Centrum (OPCEN). Bij het

CLAS is de sectie onderdeel van de G3 Operaties. De sectie nationale operaties van een OPCO is verantwoordelijk voor de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van een nationale operatie. Vanwege het grondgebonden karakter treedt het CLAS doorgaans op als coördinerend OPCO.

Koninklijke Marechaussee

De Koninklijke Marechaussee (Kmar) is een politieorganisatie met een militaire status en een breed takenpakket op het gebied van civiele en internationale politietaken. De KMar is als onderdeel van de krijgsmacht belast met de drie hoofdtaken die in de Grondwet aan de krijgsmacht zijn opgedragen. Daarnaast staan in de Politiewet 1993 de politietaken van de Kmar limitatief opgesomd. Hierdoor valt deze inzet van de Kmar niet onder de ondersteuning van civiele autoriteiten maar heeft de Kmar permanent verantwoordelijkheid voor een eigen (civiel) takenpakket waaronder de beveiliging van aangewezen objecten, VIP's, de burgerluchtvaart en waardetransporten van de Nederlandse Bank. De Kmar is belast met het handhaven van de Vreemdelingenwet (o.m. grensbewaking), voert politietaken uit t.b.v. Defensie, verleent bijstand aan de reguliere politie en neemt deel aan vredesmissies. De staf van de Kmar zetelt in Den Haag. De operationele taken worden aangestuurd door drie districten, een district voor de luchthaven Schiphol en een district voor de landelijke en een voor de buitenlandse eenheden. Het gezag over de Kmar berust bij degene die verantwoordelijk is voor het beleidsterrein waarbinnen de betreffende taak van de Kmar valt of de autoriteit onder wiens verantwoordelijkheid de taak wordt uitgevoerd. Dat kan onder andere het Openbaar Ministerie, een burgemeester of de minister van VenJ zijn. Hierdoor worden de politietaken van de Kmar grotendeels uitgevoerd onder civiel gezag. Andere taken zoals de deelname aan vredesmissies vallen onder het gezag van de Minister van Defensie zolang het geen opsporingstaken betreft. Het beheer van de Kmar berust bij de Minister van Defensie, die daarmee verantwoordelijk is voor personeelszorg en bedrijfsvoering.

Regionale Militaire Commando's

Nederland is ingedeeld in drie Regionale Militaire Commando's (RMC), sinds dit jaar ondergebracht bij de Brigades van het Commando Landstrijdkrachten. De drie RMC's omvatten elk meerdere veiligheidsregio's. De RMC's hebben voor iedere veiligheidsregio een Officier Veiligheidsregio (OVR), die Defensie vertegenwoordigt in zijn regio. De OVR maakt structureel deel uit van de crisismanagementorganisatie van de veiligheidsregio. De taken van de OVR zijn gericht op de integrale voorbereiding op en coördinatie van militaire bijstand en steunverlening.

Sectie Nationale Operaties

De afdeling J3 van DOPS is onder meer verantwoordelijk voor de aansturing van de nationale operaties. De sectie nationale operaties valt onder de afdeling J3 en is verantwoordelijk voor de beleidsmatige voorbereiding aansturing en afhandeling van nationale operaties (militaire bijstand en steunverlening), noodhulp en Host Nation Support. Leden van de sectie nemen deel in diverse nationale overlegstructuren zoals het project vitale infrastructuur en het Nederlands-Amerikaanse NUSOG dat zich bezig houdt met nucleaire incidenten. De sectie is ook de beheerder van NCRS (NATO Crisis Response System) dat beoogt de voorbereiding op Crisisbeheersingsoperaties internationaal te synchroniseren. De sectie is namens DOPS altijd speler in nationale crisisbeheersingsoefeningen. Voorbeelden hiervan zijn de evacuatieoefening Waterproef in 2008 en de internationaal ondersteunde oefening Floodex in 2009.

In de volgende Reserve Officier zullen de meer perifere onderdelen, zoals maatschappelijke dienstverlening, bijstand aan de Antillen, bijzondere bijstand, humanitaire hulpverlening van nationale operaties aan de orde komen.

NATIONALE OPERATIES - DE TOEKOMST VAN DE RESERVIST

ONZE MENSEN ZIJN DE KRACHT VAN DE LANDMACHT

De voornaamste taken van het leger zijn vechten, de staat dienen en de mensen beschermen. Dat is de visie van de nieuwe commandant van de Landmacht, luitenant-generaal De Kruijf.

Dat wordt niet eenvoudig in deze tijden van bezuinigingen en reducties. Maar we gaan dit samen doen. De Landmacht is van ons! Onze mensen zijn de kracht van de Landmacht. De basis voor ons succes is de wil om te winnen, aldus generaal De Kruijf in zijn toespraak tijdens de CLAS infodagen.

Oogmerk van de commandant

Commandant Landstrijdkrachten heeft nationale operaties goed op het netvlies staan. Zijn oogmerk is dat wij als krijgsmacht ons verder ontwikkelen als structureel veiligheidspartner in de veiligheidsregio's. Belangrijk is dat de Koninklijke Landmacht zichtbaar blijft in de Nederlandse samenleving. En daarom is elke landmachtmilitair is een ambassadeur voor onze organisatie.

Visie van commandant RMC West

Deze boodschap van Commandant Landstrijdkrachten is het vertrekpunt voor het denken over nationale operaties (NATOPS) in 2012 bij de 11 Luchtmobiele Brigade.

De plaatsvervangend Commandant 11 Luchtmobiele Brigade (11 LMB) tevens Regionaal Militair Commandant (RMC), kolonel Bas van Hoof, heeft van bovengenoemde visie een vertaling gemaakt voor NATOPS. Op 6 december heeft, luitenant-kolonel Geert Nouwens, hoofd NATOPS van de brigade, de visie van de RMC toegelicht tijdens een bijeenkomst van reservisten van de 11 Luchtmobiele Brigade en enkele officieren van 20 en 50 Natresbataljon.

Nouwens benadrukte in zijn presentatie dat onze reservisten een belangrijke peiler voor de Landmacht zijn. Zij geven onze organisatie niet alleen de extra kwantiteit maar ook de extra specifieke kwaliteit. Hun kennis is een intellectueel rijkdom voor de Landmacht en daar moet onze organisatie gebruik van maken. Ook het NATOPS-team binnen 11 LMB is een professioneel team dat met beide benen op de grond staat, "operaties zijn operaties" is immers het adagium binnen defensie. De RMC doet een oproep aan het NATOPS-team om voortdurend op zoek te gaan naar kansen om ook binnen het civiele domein onze kennis en mogelijkheden te laten zien. Dit is een constant proces van ons allemaal en door ons allemaal!

Gedeeld gevoel van verantwoordelijkheid

Binnen het NATOPS-team van 11 Luchtmobiele Brigade wordt ook de huidige werk- en alarmeringsstructuur aangepast. Op dit moment wordt nog gewerkt met adhoc-dienstploegen, maar vanaf 1 januari 2012 gaan ze werken met vaste dienstploegen.

Deze dienstploegen oefenen samen en komen samen op. Daarnaast worden ook de begeleiding- en beoordelingsa-

specten deels gedelegeerd naar de reservist. Zo creëer je een "wij" gevoel en een gedeeld gevoel van verantwoordelijkheid waar de reservist vrijwillig invulling aangeeft maar wat tegelijkertijd niet als vrijblijvend wordt ervaren en ingevuld.

Een goede informatievoorziening, duidelijke werkafspraken en procedures zijn randvoorwaardelijk voor de optimale inzet van de reservist. Dit beeld wordt breed gedragen binnen het reservistenkorps van de 11e Luchtmobiele Brigade.

Ook de RMC heeft dit onderkend en daarom een aantal maatregelen genomen om de registratie, de informatievoorziening, het O&T programma en de logistieke ondersteuning op korte termijn te verbeteren. Maar ook de reservisten zelf spelen een belangrijke rol in dit verbeterproces.

Zo heeft Nouwens een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en zelfwerkzaamheid met als voorbeelden: zelfstudie, opkomstverplichting, het tijdig en consequent doorgeven van gewijzigde bereikbaarheids- en beschikbaarheidsgegevens. Met deze visie gaan wij gezamenlijk werken aan een verdere professionalisering van NATOPS binnen 11 Luchtmobiele Brigade met als motto "Wat we doen, doen we vol overgave en dat doen we goed,!" aldus Nouwens.

*Lkol Geert Nouwens,
hoofd bureau Natops 11 Luchtmobiele brigade*

KORPSCOMMANDANT NATRES OVER DE TOEKOMST VAN DE RESERVIST

RESERVIST IS EN BLIJFT DRAAGVLAK VAN DEFENSIE

De Commandant van het Korps Nationale Reserve maakt een ronde langs alle Brigades om daar met reservisten te spreken over de toekomst van de reservist bij Defensie. Op 6 december was RMC-West aan de beurt. Luitenant-kolonel Gerard van der Thiel mocht een zaal vol reservisten (officieren en onderofficieren) van 11 Luchtmobiele brigade toespreken. Het grootste deel van hen is actief in de sector nationale operaties (natops).

Maatschappelijke meerwaarde

De Korpscommandant viel direct met de deur in huis, door de stelling van commandant RMC-Zuid met het publiek te delen. Volgens hem maakt het intreden van de RMC's in de brigades de reservisten natops zoals we die nu kennen mogelijk minder nodig. De commandant hoeft in het brigade hoofdkwartier immers maar een deur open te trekken en er zit een batterij officieren achter. Dat klinkt wat cru, maar volgens Van der Thiel wijst het erop, dat de behoefte aan reservisten verandert. Voor reguliere natops taken, is nu meer organieke capaciteit beschikbaar. Reservisten kunnen hun meerwaarde voor defensie echter in toenemende mate verzilveren met hun civiele specialisme. Defensie staat aan de vooravond van een grote reorganisatie en daar kunnen bijvoorbeeld verandermanagers goede diensten bewijzen. Verandermanagement is geen standaardcompetentie voor een beroepsofficier, maar in het bedrijfsleven lopen heel wat verandermanagers rond, die goede

Lkol Gerard van der Thiel, Commandant Korps Nationale Reserve (foto: RO)

diensten voor de organisatie zouden kunnen bewijzen. En zo zijn er talloze voorbeelden te vinden.

Andere instroom, ander beleid

Het profiel van de instromende reservist zal ook veranderen. Een korte enquête wees uit, dat ruim de helft van de zaal die Van der Thiel toesprak als dienstplichtig militair gediend heeft. De verwachting is, dat over een jaar of tien het percentage oud-dienstplichtigen aanzienlijk teruggelopen zal zijn. De verwachting van de Korpscommandant is, dat (onder-) officieren reservist dan vooral uit de soldatenrangen van de natresbataljons zullen komen. Daar maakt men kennis met het militaire vak en met de organisatie en kan de organisatie talent scouten. Een klein percentage zal horizontale instroom van ex beroepscollega's en defensieburgers betreffen. Wat de herkomst van de nieuwe reservisten ook zal zijn, het zwaartepunt zal bij het reservistenbeleid in de periode 2012-2015 liggen bij loopbaanontwikkeling en -begeleiding, competentie management en de zichtbaarheid van reservisten in de krijgsmacht en de maatschappij.

Korps Nationale Reserve: thuisbasis voor alle reservisten?

In de visie van Van der Thiel kan het Korps Nationale Reserve daarin een belangrijke rol spelen. Het Korps zou een thuisbasis moeten worden voor alle reservisten bij de KL en desgewenst heel Defensie. Dat vraagt wel om meer samenhang in het Korps dan er nu wordt ervaren. Meer samenhang begint bij een stevig netwerk. De onderlinge dialoog lijkt daarbij een kernbegrip. Hoewel de Korpscommandant het niet direct zo uitsprak, was dat wel de essentie van de netwerkgedachte die hij ontvouwde. Een goed voorbeeld voor een dergelijk netwerk biedt 1 CIMIC-bataljon, dat ook voor een groot deel uit reservisten bestaat. Het CIMIC-bataljon heeft rond zijn zes hoofdthema's netwerk-groepen georganiseerd. Op nationale operaties geprojecteerd, zou het netwerk opgebouwd kunnen zijn uit een aantal netwerkgroepen per brigade: voor de officieren beleids-team, voor de medewerkers op de actiecentra, de liaisonofficieren en de officieren veiligheidsregio. De KC bood de 'brigadenetwerken' gezamenlijk een zetel in het Korpsberaad aan. De voorzitter van het Korpsberaad, de Korpscommandant, is ook lid van de Landmachtraad onder leiding van Commandant Landmacht. Op die manier ontstaat naast de hiërarchische commandolijn ook een vakinhoudelijk of professioneel netwerk dat alle niveaus met elkaar verbindt.

Pak die uitgestoken hand!

De Korpscommandant benadrukte, dat het niet alleen om de inhoud van het vak moet gaan. Om een thuisbasis voor alle reservisten te kunnen zijn, is meer nodig. De zaal reageerde lauw op de vraag wie wel eens een korpsdiner bezocht. Dat soort 'sociale' evenementen is essentieel voor onderlinge verbondenheid. Van der Thiel deed dan ook de onverholen oproep: kijk niet alleen wat het Korps voor u kan doen, maar ook wat u voor het Korps kunt doen. Wat het Korps doet is duidelijk: het doet een handreiking aan alle reservisten in natopsland. Wat die reservisten kunnen doen is ook duidelijk: aanpakken die hand!

TE GAST BIJ HET FRANSE VREEMDELINGENLEGIOEN

Door: Majoor KLu (R) Remy Nass

Frans leren als een vreemde taal

Twaalf reserve-officieren hielden zich de laatste week van april bezig met de taal van La Fontaine in het Fort Saint Nicolas te Marseille. Zij waren daar op uitnodiging van de Directeur van de Académie des Langues de la CIOR (CLA), kolonel(r) Gérard Dréville.

Begrip kweken

De internationale vereniging van reserve-officieren Confédération Interalliée des Officiers de Réserve (CIOR) organiseert deze cursus Frans om naast het taal onderwijs ook van gedachten te wisselen over actuele maatschappelijke en militair-politieke onderwerpen. Zo levert de in 2000 opgerichte Académie des Langues de la CIOR een niet te onderschatten bijdrage aan het kweken van begrip onder de deelnemers, waarvan een aanzienlijk aantal afkomstig zijn uit Centraal en Oost Europese landen. Dat was dit jaar ook het geval. Er waren drie jonge officieren uit Rusland, twee uit de Verenigde Staten en Polen en één uit Tsjechie, Oostenrijk, Duitsland en Engeland. Nederland werd vertegenwoordigd door de oud-commandant 601 Squadron Vliegbasis Volkel, de Majoor (r) KLu Remy Nass.

Taal leren en militaire kennis vergaren

Het onderwijsprogramma dat in twee niveau-groepen was ingedeeld werd verrijkt met lezingen door en discussies met officieren van onderdelen en militaire instellingen uit de omgeving. Een bezoek aan de Eurocopterfabriek (EADS) in Marignane waar de transporthelicopter NH90 en AS-532U2 (Cougar) worden gebouwd. Beiden vliegen bij de Koninklijke Luchtmacht in Nederland. En ook een bezoek aan het 4de Regiment de Dragons in Carpiagne waar een demonstratie te velde werd gegeven van de Franse gevechtstank Leclerc T10. CIOR President

Kapitein ter Zee John Erling Tenvik was uit Noorwegen overgekomen om de Cursus-certificaten uit te reiken aan de cursisten tijdens een feestelijke avond in de garnizoensmess van Marseille. Op uitnodiging van Brigadegeneraal Alain Bouquin, commandant van het Franse Vreemdelingenlegioen, werd de cursus afgesloten met een gemeenschappelijke deelname aan de plechtigheden in Aubagne ter gelegenheid aan de herdenking van de 148ste verjaardag van de Slag bij Camarone.

Cursussen aan L'Académie des Langues

L'Académie des Langues de la CIOR heeft tot taak reserve-officieren voldoende talenkennis te verschaffen van de NATO-commandovoering in Engels en Frans. De Académie geeft, behalve de jaarlijkse zomercursussen, ook opfris cursussen voor die officieren die reeds een zomercursus volbracht hebben. Voor de cursisten engels worden deze herhalings-cursussen reeds enkele jaren gehouden; voor de cursisten frans vond het nu voor de eerste maal plaats.

DEFENSIE TREFT SCHIKKING OVER ACHTERSTALLIG SALARIS NATRES

In de periode 2005-2007 hebben veel NATRES militairen te weinig vergoeding ontvangen voor deelneming aan instructie-avonden en oefenweekenden. De doelgroep zijn alle Natressers die gediend hebben bij **10, 20, 40 en 50 Natresbat. Plus FKNR en het Korps Bureau Natres.** 30 natresbat (RMC Zuid) valt hier buiten omdat daar wel strikt volgens de regeling is betaald. De VBM|NOV heeft deze kwestie indertijd aangekaart in het overleg en is blijven hameren op snelle uitbetaling van het achterstallige salaris. Pas in 2010 was Defensie bereid om te erkennen dat de uitvoeringsregeling onduidelijk was. Daardoor ontvingen veel NATRES militairen een te lage opkomstvergoeding.

Defensie is met de bonden overeengekomen dat alle NATRES-militairen die in 2005-2007 een opkomstvergoeding hebben ontvangen van 50%, in aanmerking kunnen komen voor een 100% vergoeding. Defensie zal deze groep reservisten voor zover ze nu nog in dienst zijn een aanvullende vergoeding uitkeren. Defensie heeft aangegeven dat NATRES militairen die in aanmerking zouden kunnen komen voor deze vergoeding en de dienst inmiddels hebben verlaten, niet meer opgespoord kunnen worden. Daardoor zou deze groep de aanvullende vergoeding dus mislopen! De VBM|NOV heeft - gesteund door de andere bonden - in het overleg afgedwongen dat Defensie ook dit personeel de gelegenheid geeft om zich bij Defensie te mel-

den. Als de claim op de aanvulling van de opkomstvergoeding terecht blijkt, dan moet Defensie ook hen een aanvulling geven. Na enige aarzeling is Defensie hieraan tegemoet gekomen.

OPROEP!

Bent u als reservist bij de NATRES tussen 1 september 2005 tot 1 mei 2007 opgekomen en hebt u een opkomstvergoeding van 50% gehad? Meld u dan aan bij de Afdeling Reservisten Aangelegenheden (ARA) van het CLAS. Let op! U moet zich op uiterlijk 11 januari 2012 aanmelden! Maar het is belangrijker dat alle oud-NATRES'ers geïnformeerd worden als zij in aanmerking komen voor de aanvulling. Hebt u oud-collega's die gedupeerd zijn? Wijs hen dan op de gemaakte afspraken tussen Defensie en bonden!

Melden bij:

R.(Ruud) van Wijngaarden, Senior Stafmedewerker
- Sectie Specifieke Reservisten Aangelegenheden
Afdeling Reservisten Aangelegenheden
Staf Commando Landstrijdkrachten
Ministerie van Defensie

Kromhout Kazerne | Herculeslaan 1 | 3584 AB | Utrecht Geb.
K08 | ruimte B140 | Postbus 90004 | 3509 AA | Utrecht | MPC
55AM | Tel. 06 53117527 | r.v.wijngaarden.04@mindef.nl

BERICHTENVERKEER

20 NATRESBAT

Nu de aanvoer van uit de dienstplicht afkomstige reserve-officieren een natuurlijke dood sterft, bezint de Natres zich op alternatieven. Commandant 20 Natresbat John Gödecke startte onlangs een klasje van tien man officer material. Het lesprogramma, dat de aspiranten een additionele 100 uur per jaar kost, omvat zaken als commandovoering, kaartlezen, tuchtrecht en verbindingen. Het programma is gericht op het selecteren van geschikte kandidaten voor de Advies- en Aanname Commissie van de KMA, het voorgeborgte van de officiersopleiding Natres aldaar. Projectofficier is majoor John Kleiweg van het stafdetachment van het bataljon. (bron: November Romeo)

MARS ET HISTORIA

De Nederlandse Vereniging voor Militaire Historie is er voor allen die zich verdiepen in de geschiedenis, tradities, uniformen, emblemen, wapens en onderscheidingen van militaire en semi-militaire organisaties in Nederland en de (voormalige) overzeese Rijksdelen. Lidmaatschap bedraagt €32,50 per jaar. Meer info op www.marsethistoria.nl.

WESTMORELAND

Lewis Sorley schreef een biografie over de fotogenieke Vietnam generaal.. Titel: Westmoreland, The General Who Lost Vietnam (Houghton Mifflin Harcourt, 416 pagina's, \$30,-). Zeer kritisch en doorwrocht. Genadeloos voorbeeld van de Peter Principle (groeien tot het niveau van incompetentie). Voer voor revisio-nisten die willen nagaan hoe "Vietnam" wel gewonnen had kunnen worden.

C-LAS

Luitenant-generaal Mart de Kruif is 25 oktober 2011 aangetreden als nieuwe Commandant Landstrijdkrachten. Hij

volgt generaal Rob Bertholee op die AIVD gaat leiden. De Kruif was ondermeer commandant 43 Mechbrig, Commander Regional Command South in Kandahar en Inspecteur Reservepersoneel van de landmacht. Zijn plaats als als plv C-LAS is ingenomen door generaal-majoor Mark van Uhm die thans (ondermeer) de belangen van de reservisten zal behartigen. Van Uhm was voorheen Director Strategic Operations bij het HQ SHAPE.

COMMANDO-OVERDRACHT BERGEN

De nieuwe CC van de B-Cie van 20 Natresbataljon is kapitein Gerard Burgers. Hij ontving niet alleen de compagniesvlag maar diende ook als LZ voor een heuse zeearend. De roofdier landde op zijn (in leder gewikkelde) arm. De gaande man, majoor Wanno Vink, lanceerde het dier, aldus de collega's van November Romeo.

NATRES BOEK

Op de website www.natres.nl is het boek Oranje, het Korps Nationale Reserve en zijn voorgangers te bestellen.

NATRES EN 11 LMB

Tijdens oefening Falcon Autumn (21 september – 7 oktober 2011) zijn de beide Natresbataljons van de luchtmobiele brigade (11 LMB) ingezet als stafwachtpeloton. De spectaculaire aanval op het TT-circuit in Assen haalde de landelijke voorpagina's. De oefening werd geleid vanuit de Oranjekazerne in Schaarsbergen die ook fungeerde als verzamelgebied voor deelnemende eenheden. De Natressers verzorgden objectbewaking, patrouilles, en toegangscontrole. Daarnaast werd dagelijks een natresdetachement vanaf Deelen per heli ingevlogen naar het operatiegebied in Assen om aldaar de landingzone te beveiligen. (bron:November Romeo)

VERENIGINGSMEDEDELINGEN KVNRO

ALGEMENE VERGADERING KVNRO

Op 29 oktober 2011 vond de algemene vergadering van de KVNRO plaats. De vergadering is soepel verlopen. Het damesprogramma bestond uit een lezing over en bezoek aan de "Tuin der Bezinning" van de Politie, gelegen naast Huize 't Velde. Bovendien was er een onderhoudend middagprogramma met boeiende sprekers. De receptie en het diner waren de moeite waard.

NIEUWE STATUTEN KVNRO VAN KRACHT

Op woensdag 26 oktober 2011 hebben de toenmalig algemeen voorzitter en algemeen secretaris, als een van hun laatste wapenfeiten als interimbestuurders, namens de KVNRO de akte van statutenwijziging doen verlijden ten overstaan van collega Simon de Stigter, notaris te Capelle aan den IJssel. Met het notarieel vastleggen van de nieuwe statuten, die tijdens de AV 2010 in Zeist waren goedgekeurd, hebben deze per gemelde datum werking gekregen. Als gevolg van het in werking treden van de nieuwe statuten heeft het algemeen bestuur opgehouden te bestaan. In de plaats hiervan is de be-

stuursadviesraad (BAR) ingesteld. Het bestuur heeft zijn oude benaming hoofdbestuur (HB) teruggekregen. Voorts zijn de commissarissen voor de vier krijgsmachtdelen en de MGD vervallen en vervangen door een aantal gewone leden met een nader door het HB al dan niet in opdracht van de Algemene Vergadering te bepalen taak. De Dienst van het Koninklijk Huis heeft bij brief van 26 september 2011 bevestigd dat is goedgevonden het predicaat "Koninklijke" te bestendigen. De tekst van de statuten is inmiddels aan de voorzitters en secretarissen van de afdelingen gezonden.

ALGEMENE JAARVERGADERING KVNRO

De algemene jaarvergadering van de KVNRO zal plaatsvinden op 12 mei 2012. De afdeling Den Haag zal optreden als gastheer en organisator. Nadere informatie volgt nog.

REUNIE'S EN BIJENKOMSTEN

Reünie: 11 mei 2012

Artillerie-officieren lichting 1962

Info: jacques.res@wxs.nl | Tel. 030 6961061

Heeft u vragen op het gebied van veteranen?

Dan is het Veteraneninstituut (Vi) voor u hét aanspreekpunt.

Het Vi bevordert al tien jaar de maatschappelijke erkenning van en waardering voor veteranen. Zij biedt laagdrempelige hulp aan veteranen en hun thuisfront en doet onderzoek over, naar en voor veteranen.

Meer dan de helft van de Nederlandse veteranen heeft al een veteranenpas. Zij genieten niet alleen van het gevoel van erkenning die toekenning en bezit van de veteranenpas oproept, maar ook van de bijbehorende faciliteiten. Zo ontvangen zij o.a. tienmaal per jaar kosteloos het fraaie veteranentijdschrift Checkpoint en hebben zij recht op enkele gratis treinkaarten per jaar voor het bezoeken van veteranenevenementen. En dat zijn nog maar enkele van de vele voordelen!

Contact opnemen met het Vi? Dat kan via onze website: www.veteraneninstituut.nl.
U kunt ons ook telefonisch (0343-474 150) of via e-mail (info@veteraneninstituut.nl) bereiken.

Veteranen, onze missie
Veteraneninstituut

